

CUKRARNA

Sporočilo za javnost

Ljubljana, 25. 1. 2024

MIKHAIL KARIKIS: Skupnosti, glasovi, ekologije

6. 2.–7. 4. 2024

V Cukrarni se v torek, 6. februarja, ob 19.00 odpira razstava [Skupnosti, glasovi, ekologije](#). Na odprtju bo z nami tudi umetnik razstave **Mikhail Karikis**. V času trajanja razstave, s katero začinjamo izvajanje programske sheme za predstavljanje video in filmskih del, bo na ogled pet video del. Zvrstila se bodo v treh časovnih sosledjih; *Zvoki iz globin* (6. 2.–25. 2. 2024), *Mladinska trilogija* (27. 2.–17. 3. 2024) in *Ženske morja* (19. 3.–7. 4. 2024). Umetnik v izbranih video delih opazuje odnose med ljudmi in okoljem skozi posledice deindustrializacije družbe ter dediščino nekoč pomembnih industrijskih centrov.

- S samostojno predstavitvijo petih video del Mihaila Karikisa začinjamo cikel predstavitev video in filmskih del v kletnem prostoru Cukrarne.
- Mikhail Karikis je umetnik grško-britanskih korenin, ki deluje med Lizbono in Londonom. V njegovi umetniški praksi prevladujejo gibljive slike, zvok ter drugi ustvarjalni mediji, s katerimi oblikuje potopne avdio-vizualne instalacije in performanse. V svojih delih izpostavlja poslušanje kot obliko aktivizma. Posveča se dolgoročnejšemu sodelovanju s posamezniki in skupnostmi, ki se nahajajo zunaj konteksta sodobne umetnosti in so pogosto potisnjene na ekonomsko in družbeno oziroma geografsko obrobje.
- Dela Mihaila Karikisa so bila razstavljeni in predstavljena širom sveta. Njegovo delo je bilo dvakrat uvrščeno med finaliste za nagrado Film London's Jarman Award (2016 in 2019), prav tako pa tudi za nagradi DAIWA Art Prize (2015) in Celeste Art Prize (2013). Sodeloval je na številnih mednarodnih bienalih sodobne umetnosti v Avstraliji, Turčiji, Latviji, Indiji, Japonski in med drugim na 54. Beneškem bienalu (2011, Italija) in na bienalu Manifesta 9 (2012, Belgija).
- Razstava bo potekala v treh časovnih sosledjih; *Zvoki iz globin* (6. 2.–25. 2. 2024), *Mladinska trilogija* (27. 2.–17. 3. 2024) in *Ženske morja* (19. 3.–7. 4. 2024), na katerih bo predstavljenih pet video del.
- Umetnik bo v torek, 3. aprila 2024, izvedel tudi performativni akt.

V kletnem galerijskem prostoru Cukrarne začnemo izvajanje programske sheme za predstavljanje video in filmskih del; prva bo na vrsti razstava med Lizbono in Londonom živečega grško-britanskega umetnika Mikhaila Karikisa. Avtor v izbranih video delih opazuje odnose med ljudmi in okoljem skozi posledice deindustrializacije družbe ter dediščino nekoč pomembnih industrijskih centrov. Ob tem raziskuje povezave med pozitivnimi učinki in negativnimi posledicami industrializacije, odpira razpravo o nujnosti soočanja s skupno zapuščino ter ponuja razmislek o vplivu tradicionalnih načinov življenja kot možnih zgledov za premislek o drugačni prihodnosti.

Njegova video, zvočna in performativna dela temeljijo na sodelovanju s posamezniki in različnimi lokalnimi skupnostmi, s katerimi v medsebojnem dialogu interpretira izbrane teme preteklosti. Z dolgoročnim preučevanjem in raziskovanjem krajevnih značilnosti, izročil in osebnih izkušenj sodelujočih beleži raznotere zgodbe krajev in ljudi, ki so z njimi neizogibno povezani. S preiščljenim izborom lokacij, dosledno dorečenimi prizori, preciznim montiranjem detajlov okolice v celotno pripoved in skrbno režiranim nastopom sodelujočih so Karikisova video dela istočasno tako poklon kot tudi kritika preteklosti. Z brezhibnim ravnovesjem med vizualnim zapisom in zvokom, za avtorja ključnim elementom umetniškega dela, ter z mestoma abstrahiranimi prostori in kraji dogajanja gledalcu omogočijo odmik od upodobljene problematike in ga spodbujajo k premisleku o perečih vprašanih sodobnosti.

Prvo bo prikazano video-zvočno delo *Zvoki iz globin* (2012), katerega glavni protagonist je moški pevski zbor upokojenih rudarjev; ti zbrani na kraju nedelujočega rudnika, kjer so nekoč delali, po spominu mrmrajo industrijske zvoke svojega nekdanjega delovišča. Lirična upodobitev, nekakšna oda delu in delovnemu naporu pozabljenega časa, je poklon izginjajočemu poklicu in identiteti delavskega razreda in opomin na čas osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko se je z naglim zaprtjem mnogih premogovnikov radikalno spremenila socialna slika mnogih angleških mest.

V drugem časovnem terminu se bomo osredotočili na tri Karikisova dela, v katerih mladi ljudje v ospredje postavijo povezavo med postindustrijsko zapuščino in ekologijo. V zadnjih letih avtor vedno pogosteje sodeluje z otroki in mladino, s čimer moč akcije polaga v roke prihajajočih generacij in jih spodbuja k razmisleku o vlogi družbeno odgovornega in politično aktivnega državljana. Z izpostavljanjem njihovih sporočil in prenosom slednjih v umetniške izjave poudarja, da je s kolektivnim delovanjem in aktivno participacijo mogoče vplivati na pomembne družbene odločitve. Vsem trem delom – *Otroci tesnobe* (2014), *Ni strahu* (2016) in *Neobičajen protest* (2018) – je v postavljanju zahtev po soočanju s posledicami preteklosti in iskanju odgovorov in trajnostnih rešitev na izzive prihodnosti skupen motiv protesta.

Predstavitve se zaključijo z delom *Ženske morja* (2013), v katerem je ohranjanje tradicionalnega poklica mogoče brati tudi kot optimistično napoved ekološko ozaveščene prihodnosti. Na južnokorejskem otoku Džedžu se namreč osemdesetletne ženske tudi do osemdesetkrat na dan na dah potapljujejo v velike globine ter tam iščejo bisere in nabirajo morskoročno hrano. Ta hitro izginjajoči starodavni poklic, ki je do sedemdesetih let prejšnjega stoletja postal prevladujoča gospodarska panoga na otoku, vendar so ga močno prizadele

spremembe zaradi globalnega segrevanja in onesnaževanja oceanov, ponuja zgled prerazporeditve tradicionalnih družinskih vlog in je primer preseganja zakoreninjenih tradicij industrijske dobe.

Alenka Gregorič

Kolofon

Kustosinja: Alenka Gregorič

Fotografije: Mikhail Karikis, Uriel Orlow

Podpisi k foto gradivu

Zvoki iz globin (Avtorja fotografij: Mikhail Karikis, Uriel Orlow)

Mladinska trilogija (Avtor fotografij: Mikhail Karikis)

Ni strahu (Foto: arhiv umetnika)

Otroci tesnobe (Foto: arhiv umetnika)

Neobičajen protest (Avtor fotografij: Mikhail Karikis)

Ženske morja (Foto: arhiv umetnika)